

Poznań, dnia 30 marca 2020 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-Le.431.1.2.2019.4

**Pan
Ryszard Bartoszak
Dyrektor**

**Pan
Robert Leszczak
Zastępca Dyrektora**

Dom Pomocy Społecznej w Lisówkach
Lisówki, ul. Leśne Zacisze 2
62-070 Dopiewo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.), (zwanej dalej *ustawą*) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Lesznie, przeprowadził w dniach 10, 13, 16, 18, 19 i 20 grudnia 2019 r. kontrolę kompleksową w Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach, zlokalizowanym pod adresem: Lisówki, ul. Leśne Zacisze 2, 62-070 Dopiewo (zwanym dalej *Domem* lub określanym skrótem *DPS*).

Zakres kontroli obejmował zgodność organizacji i funkcjonowania jednostki kontrolowanej z ustawą o pomocy społecznej w okresie od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustalenia pokontrolne zostały szczegółowo opisane w protokole pokontrolnym, który został podpisany bez zastrzeżeń w dniu 9.03.2020 r. przez Zastępcę Dyrektora Domu, w dniach kontroli zarządzającego Domem.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Dom działa na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego w sprawie wydania Powiatowi Poznańskiemu, na czas nieokreślony, zezwolenia na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku z liczbą 100 miejsc. W pierwszym dniu kontroli (tj. 10.12.2019 r.) lista mieszkańców Domu obejmowała 94 osoby i zgodna była z limitem określonym w ww. zezwoleniu.

Dom poddawany jest regularnym kontrolom w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych, w zakresie spełniania standardów higienicznych, w zakresie

przestrzegania praw osób z zaburzeniami psychicznymi oraz praw mieszkańców, a zalecenia organów sprawujących nadzór w tym zakresie są realizowane na bieżąco.

W dniach kontroli w Domu wdrażano zmiany organizacyjne dostosowujące strukturę DPS do ustaleń przyjętego w grudniu 2019 r. Regulaminu organizacyjnego. Wprowadzane zmiany dotyczyły m.in. przyporządkowania zadań do poszczególnych komórek organizacyjnych, zmian nazewnictwa tych komórek, zmian nazewnictwa stanowisk pracy i przyporządkowania poszczególnych stanowisk do nowo tworzonych działów. W związku z początkowym etapem tych wdrożeń, w toku kontroli posługiwano się nazewnictwem i strukturą organizacyjną wynikającymi z regulaminu obowiązującego do grudnia 2019 r.

W zakresie wskaźnika zatrudnienia i kwalifikacji kadry ustalono, iż:

Dom w dniach kontroli zapewniał, dla 100 mieszkańców określonych Decyzją Wojewody, wskaźnik zatrudnienia kadry zespołu terapeutyczno – opiekuńczego (ZTO) na poziomie 0,406 na mieszkańca. Powyższe jest zgodne z wymogiem dotyczącym domów pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku, określonym w §6 ust. 2 pkt 3 lit. a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej (zwanym w dalszej części wystąpienia *rozporządzeniem*). Skład ZTO w dniach kontroli obejmował 45 osób świadczących bezpośrednią pracę z mieszkańcami w ramach 40,65 etatu, a w zespole znaleźli się pracownicy pionów: opiekuńczo – pielęgnacyjnego, socjalno – wspomagającego, organizacyjno – administracyjnego, bezpośredni przełożeni pracowników wymienionych komórek, a także pracownicy pionu gospodarczego w zakresie proporcjonalnym do wymiaru czasu pracy, jaki poświęcają na bezpośrednią pracę z mieszkańcami lub dla mieszkańców.

Kwalifikacje pracowników merytorycznych, w tym dyrektora, zastępcy dyrektora, psychologa, pracowników socjalnych, terapeutów, terapeuty zajęciowego, pielęgniarek, ratowników medycznych, fizjoterapeuty, opiekunów i pokojowych, w dniach kontroli nie budziły zastrzeżeń¹, a ich kompetencje zawodowe były dodatkowo podnoszone poprzez udział w organizowanych przez Dom, wewnętrznych i zewnętrznych szkoleniach z zakresu metod pracy i praw mieszkańców, zgodnie z §6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia. Dla 100 mieszkańców Domu w DPS zatrudniano trzech pracowników socjalnych i liczba ta była zgodna z wymogiem określonym w §6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia.

W zakresie warunków bytowych stwierdzono:

Otoczenie Domu pozbawione jest barier architektonicznych. Posesja została ogrodzona, a wjazd zabezpieczony bramą. Teren przy budynkach, wjazd na teren posesji i ścieżki

¹Tj.: zgodne były z przepisami rozporządzenia dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 poz. 936 ze zm.), tabela II F *Stanowiska w samorządowych jednostkach organizacyjnych*, pkt. I *Wszystkie jednostki, stanowiska kierownicze urzędnicze*, poz.: 8 i 9; *stanowiska pomocnicze i obsługi*, poz.: 45 i 46; tabela II F pkt. III *Jednostki organizacyjne pomocy społecznej (...)*, *stanowiska pomocnicze i obsługi*, poz.: 2, 28, 30,37, 53, 56, 60, a także w odniesieniu kadry kierowniczej – art. 122 ust. 1, a w odniesieniu do pracowników socjalnych - art. 116 ust. 1, pkt 1-3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.).

prowadzące do wejść zostały utwardzone. Aranżacja terenu w otoczeniu Domu uwzględnia potrzeby osób na wózkach inwalidzkich. Pomieszczenia Domu Pomocy Społecznej zlokalizowane są w kompleksie czterech budynków połączonych ze sobą w całość łącznikami. Obiekt posiada kilka wejść. Wejścia zostały zaopatrzone w podjazdy dla wózków inwalidzkich. Pomieszczenia mieszkalne zlokalizowane na parterze posiadają możliwość wyjazdu przez otwieraną barierkę balkonu - tarasu. W trzykondygnacyjnym budynku mieszkalnym zainstalowano dwie windy osobowe, w tym jedną umożliwiającą transport osób leżących. Budynek rehabilitacyjny i budynek administracyjny ma pomieszczenia rozplanowane na jednym poziomie. Budynek administracyjny dostęp do części konferencyjno – hotelowej na antresoli zapewnia przy pomocy platformy do transportu wózków inwalidzkich. W budynku Stołówka zainstalowano pomocniczą windę krzesłkową. Różnice w poziomach wewnątrz budynków zniwelowane zostały za pomocą łagodnych podjazdów zaopatrzonych w poręcze. Pokoje mieszkalne nie posiadały progów, a szerokość drzwi do pomieszczeń umożliwia przejazd wózkiem inwalidzkim. Powyższe jest zgodne z wymogiem określonym w §6 ust. 1 pkt 1 lit. a-b rozporządzenia.

Teren wokół budynków oraz korytarze Domu są objęte monitoringiem wizyjnym nadzorowanym w całodobowej recepcji. Wszystkie pomieszczenia Domu wyposażono w system alarmu przeciwpożarowego. Wszystkie pomieszczenia mieszkalne i sanitariaty w tej części DPS wyposażone są także w system przyzywowo – alarmowy. Powyższe jest zgodne z wymogiem określonym w §6 ust. 1 pkt 1 lit c rozporządzenia.

Pokoje mieszkalne są przeznaczone dla nie więcej niż dwóch osób, wyposażone są w łóżka, szafy, stoły, krzesła i szafki nocne w ilości odpowiadającej liczbie osób zamieszkujących pokój. Wszystkie pokoje posiadają wymagany przepisem ustawy metraż w przeliczeniu na mieszkańca. Powyższe świadczy o zgodności z wymogiem określonym w §6 ust. 1 pkt 3 lit. a-c rozporządzenia.

Przy pokojach mieszkalnych zorganizowano łazienki przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, wyposażone w toaletę, prysznic oraz umywalkę. Na każdym piętrze mieszkalnym zorganizowano łazienkę ogólną przystosowaną do kąpeli osób leżących oraz ogólnodostępną toaletę. Dodatkowo, w miejscach ogólnodostępnych w każdym budynku znajdują się toalety. Liczba toalet i stanowisk kąpielowych zorganizowanych w Domu umożliwia korzystanie z każdego z tych pomieszczeń przez nie więcej niż 2 mieszkańców. Powyższe stanowi o spełnianiu przez Dom wymogu standardu określonego w §6 ust.1 pkt. 4 lit. a-d rozporządzenia.

W Domu znajdują się wymagane standardem pomieszczenia ogólne, takie jak: pokoje dziennego pobytu, jadalnie, kuchenki pomocnicze, palarnia, pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia i pralnia, pokoje gościnne oraz pokoje do spędzania czasu z odwiedzającymi, gabinety medycznej pomocy doraźnej, pomieszczenia do terapii i rehabilitacji oraz miejsce kultu religijnego, co jest zgodne z §6 ust. 1 pkt 2 lit a-j rozporządzenia.

W dniach kontroli pomieszczenia Domu były czyste i estetycznie urządzone, czym spełniono wymóg wynikający z §6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia.

Dom zapewnia mieszkańcom 3 posiłki dziennie, tj. śniadanie, obiad, kolację oraz dodatkowy posiłek w formie podwieczorku. Jadłospis uwzględnia dietę podstawową i kilka wersji dietetycznych, zgodnie z indywidualnymi wskazaniem lekarskimi przy występujących u mieszkańców schorzeniach. W Domu zapewniono dwugodzinny przedział czasowy dla wydawania każdego rodzaju posiłku. Mieszkańcy mają dostęp do podstawowych produktów żywnościowych i napojów między posiłkami, mają też możliwość spożywania posiłku w pokoju mieszkalnym, a w razie potrzeby otrzymują pomoc przy karmieniu. Powyższe jest zgodne z §6 ust. 1 pkt 6 lit. a-f rozporządzenia.

Dom zaopatrjuje mieszkańców w podstawowe środki higieniczne, deklaruje także monitorowanie osobistego zaopatrzenia mieszkańców w środki higieny osobistej i pomoc w przypadku, gdyby mieszkaniowiec nie miał możliwości zaopatrzenia się w te środki we własnym zakresie. Mieszkańcom Domu zapewnia się regularną wymianę bielizny pościelowej i ręczników oraz pomoc w wykonywaniu czynności higienicznych, a czynności te są dokumentowane. Powyższe jest zgodne z §6 ust. 1 pkt. 8 lit. a-c rozporządzenia.

Mieszkańcy Domu posiadali wymaganą standardem odzież oraz obuwie, a Dom monitorował ich stan i czystość. W Domu wypracowano procedury identyfikowania odzieży mieszkańców. Mieszkańcom zapewniono dostęp do usług pralniczych lub do podręcznej pralni. Powyższe świadczy o zgodności z wymogiem określonym w §6 ust. 1 pkt 7 lit. a-e rozporządzenia.

W zakresie usług opiekuńczych i wspomagających stwierdzono:

Dom zapewnia pomoc w czynnościach życia codziennego, w miarę potrzeby pomoc przy ubieraniu się, jedzeniu, myciu, organizację czasu wolnego, pomoc w zakupie oraz utrzymaniu w czystości odzieży i obuwia, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych oraz pomoc w załatwianiu spraw osobistych. W Domu zatrudnione są pielęgniarki, ratownicy medyczni oraz opiekunowie medyczni, do których głównych obowiązków należy pielęgnacja, w tym pielęgnacja w chorobie oraz pomoc mieszkańcom w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych. Dom zatrudnia opiekunów i pokojowych, zajmujących się codzienną opieką, pomocą w samoobsłudze, zaspokajaniem podstawowych potrzeb oraz organizowaniem bezpośredniego otoczenia mieszkańców. Czynności podejmowane w ramach pielęgnacji i opieki są dokumentowane w raportach pielęgniarskich i raportach opiekuńczych. Pracę socjalną realizują i dokumentują pracownicy socjalni Domu, a rozpoznanie i zaspokajanie potrzeb mieszkańców realizują i dokumentują ich pracownicy pierwszego kontaktu. Powyższe jest zgodne z wymogiem standardu określonym w §5 ust. 1 pkt 2 lit. a-c oraz §6 ust. 1 pkt 6 lit. f, pkt. 8, pkt 10 lit. a rozporządzenia. W dniach kontroli wszyscy mieszkańcy Domu mieli przypisanego pracownika pierwszego kontaktu oraz opracowany lub – w odniesieniu do nowo przyjętych osób – wstępnie formułowany indywidualny plan wsparcia. Indywidualne Plany Wsparcia są opracowywane i modyfikowane z udziałem psychologa, zespołu terapeutyczno – opiekuńczego, mieszkańca i jego pracownika pierwszego kontaktu. Powyższe jest zgodne z §2 ust. 1-4, §3 ust. 1, 2, 3 rozporządzenia.

Dom zapewnia mieszkańcom stały kontakt z psychologiem. Psycholog Domu uczestniczy w procesie adaptacji mieszkańców, angażuje się w rozwiązywanie bieżących problemów w funkcjonowaniu mieszkańców, prowadzi indywidualną i grupową pracę terapeutyczną, przeprowadza diagnozy indywidualne oraz formułuje oceny możliwości psychofizycznych mieszkańców, stanowiące podstawę opracowania i modyfikacji indywidualnych planów wsparcia. Powyższe stanowi o zgodności z wymogiem wynikającym z § 6 ust.2 pkt 2 rozporządzenia. Dom dysponuje pomieszczeniami do terapii, rekreacji, rehabilitacji i usprawniania oraz biblioteką. Mieszkańcom zapewnia się możliwość udziału w terapii zajęciowej, zajęciach edukacyjnych oraz aktywizujących i usprawniających. Terapię realizują pracownicy na stanowiskach psychologa, terapeuty i terapeuty zajęciowego. Rehabilitacją i fizjoterapią zajmuje się fizjoterapeuta. Zajęcia terapeutyczne i rehabilitacyjne są dokumentowane. Powyższe jest zgodne z wymogiem §5 ust. 1 pkt 3 lit. a, b oraz §6 ust. 1 pkt 10 lit. b, c rozporządzenia.

Mieszkańcom Domu zapewniono możliwość zaspokajania potrzeb religijnych poprzez udział w nabożeństwach, kontakt z kapłanem na terenie Domu oraz celebrowanie świąt. Powyższe jest zgodne z wymogiem §5 ust. 1 pkt 3 lit. c oraz §6 ust. 1 pkt 10 lit. d-e rozporządzenia.

Przy planowaniu i realizacji pracy terapeutycznej z mieszkańcami uwzględnia się potrzebę ich integracji ze środowiskiem lokalnym, utrzymywania kontaktu z rodzinami oraz zaspokojenia potrzeb kulturalnych i udziału w imprezach turystycznych. Powyższe stanowi o spełnianiu przez Dom wymogu wynikającego z §5 ust. 1 pkt 3 lit. e oraz §6 ust. 1 pkt 10 lit. d rozporządzenia.

Zgodnie z wymogiem §6 ust. 1 pkt 10 lit. c rozporządzenia mieszkańcy zaopatrywani są w prasę codzienną i periodyki, poza tym Dom umożliwia dostęp do literatury w kącikach czytelniczych i w bibliotece Domu. Mieszkańcom udostępniano przepisy dotyczące domów pomocy społecznych, a na tablicach informacyjnych Domu zamieszczono dane teleadresowe podmiotów zajmujących się ochroną praw człowieka, co jest zgodne z §5 ust.1 pkt 3 lit. j rozporządzenia. W DPS funkcjonuje samorząd mieszkańców reprezentowany przez czteroosobową Radę Mieszkańców. Rada uczestniczy w cyklicznych spotkaniach z Dyrektorem i pracownikami, zapoznaje kierownictwo Domu z problemami i opiniami społeczności mieszkańców i monitoruje realizację zgłoszonych wniosków. W Domu założono *Księgę skarg i zażaleń*. Miejsce przechowywania *Księgi* oraz wyznaczone dni i godziny, w których Dyrektor przyjmuje w sprawach skarg i wniosków podane zostały do wiadomości w miejscu ogólnodostępnym. Powyższe jest zgodne z wymogiem określonym w §6 ust.1 pkt 10 lit. f oraz w §5 ust. 1 pkt 3 lit. d, j, k rozporządzenia.

Mieszkańcom zapewnia się możliwość bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych zgodnie z wymogiem §5 ust. 1 pkt 3 lit. h rozporządzenia. Dla każdego mieszkańca prowadzone jest indywidualne konto depozytowe do przechowywania środków pieniężnych. Mieszkańcom umożliwiono też zabezpieczenie przedmiotów wartościowych w depozycie rzeczowym Domu. W DPS opracowano i stosuje się procedury postępowania z depozytami pieniężnymi i wartościowymi mieszkańców oraz z masą spadkową pozostającą po zmarłych mieszkańcach w celu ich zabezpieczenia przed

nieuprawnionym przejęciem. Powyższe jest zgodne z wymogiem określonym w §5 ust. 1 pkt 3 lit. h rozporządzenia.

Reasumując, w dniach kontroli Dom Pomocy Społecznej w Lisówkach spełniał wymogi standardu określonego dla domów pomocy społecznej przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku, określone w przywoływanych przepisach. W związku z powyższym, odstępuje się od wydania podmiotowi kontrolowanemu zaleceń pokontrolnych.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
/-/ Monika Donke-Cieślewicz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości
Zarząd Powiatu Poznańskiego
ul. Jackowskiego 18
60-509 Poznań

Dokument sporządzony został przez
Alicja Moder – starszy inspektor wojewódzki
20.04.2020 r.